

УДК 687.016

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННІ КОЛЕКЦІЙ ВИРОБІВ З ТЕКСТИЛЮ

Студ. С.Ю. Созонюк, гр. МГДо-17
Науковий керівник доц. О.О. Слітюк
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даної роботи є розробка підходів дизайн-проектування колекцій виробів з текстилю з використанням методу трансформації. Завдання – з'ясувати основні способи трансформації текстилю; дослідити використання методів трансформації в колекціях одягу відомих брендів; розробити колекцію виробів з текстилю з використанням методу трансформації.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес трансформації текстилю. Предметом дослідження є колекції одягу.

Методи та засоби дослідження. При дослідженні використовувався емпіричний метод (спостереження й порівняння), системно-структурний аналіз і комбінаторика.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Досліджено та систематизовано використання методу трансформації в колекціях одягу різних брендів; розроблено підходи використання методу трансформації в дизайн-проектуванні колекцій виробів з текстилю; на основі здобутих результатів розроблено авторську колекцію текстилю.

Результати дослідження. У сучасному світі нових технологій одяг повинен підкреслювати соціальний статус людини, відповідати модним тенденціям і розкривати людину як особистість. А сучасна мода керується не тільки якістю і ціною, але також і бажанням створювати образи, що звертають на себе увагу і показують індивідуальність. Все це відповідно стосується будь-якого текстильного асортименту у світі моди.

Трансформація – це перетворення структур, форм і способів, зміна цільової спрямованості діяльності, виду, форми, істотних властивостей чого-небудь [1]. Виходячи з цього, трансформація у текстилі – це властивість предметно-просторового об'єкту текстилю змінювати свої початкові форми і параметри в процесі експлуатації. Таким чином, трансформація у текстилі є тим важливим засобом, що дозволяє змінювати одяг (чи аксесуари, домашній текстиль тощо) відповідно до потреб людини.

Одяг-трансформер створювався різними дизайнерами починаючи ще з ХХ ст., коли у 1925 р. Віра Мухіна, спираючись на ескізи модельєра Надії Ламанової, створила малюнок сукні-трансформера [2]. Завдяки їх старанням на сьогоднішній день у нас є спрощена форма сукні-трансформера, яку, користуючись сучасною термінологією, можна назвати "три в одному".

Виявлено, що трансформація визначається динамікою рухів, перетворень або змін [3], та може здійснюватись за допомогою таких способів: перетворення однієї форми в іншу; трансформація деталей всередині однієї форми.

Протягом багатьох років вироблялися певні прийоми конструктивно-технологічного та композиційного рішення трансформованого одягу і її елементів. Так в ході проведених досліджень, було виявлено наступні прийоми трансформації:

- «розтягання - стискання» деталей або елементів одягу;
- «відділення - приєднання» деталей або елементів одягу;
- «регулювання - фіксація» величини, обсягу і форми деталей одягу;
- «згортання - розгортання» деталей або елементів одягу;

- «зникнення - поява» обсягу всього виробу;
- «заміщення» деталей або елементів одягу іншими деталями або елементами;
- «поєднання - вкладання» деталей;
- «перестановка» деталей або елементів одягу.

Всі ці прийоми здійснюються завдяки різним способам з'єднання і фіксації деталей і елементів виробів, таким як куліси, шнурувка, еластичні і липкі стрічки, кнопки, гудзики, гачки, блискавка і багатьом іншим.

В ході проведених досліджень, було виявлено особливості використання в процесі дизайн-проектування наступних різновидів методу трансформації:

- комбінаторний метод, який створює нові структурні побудови або варіює вихідні елементи; застосовуються для виявлення найбільшої розмаїтості поєднань обмеженого числа елементів. Прикладом такої трансформації в одязі є колекція дизайнера Реда Хурані, що однаково підходить як чоловікам, так і жінкам. Дизайнер вважає, що достатньо знайти місце в шафі всього лиш для шести речей, і при цьому завжди виглядати стильно і креативно;

- модульний метод передбачає створення виробу з певної кількості однакових (чи схожих між собою) модулів, що часто проектується з простих геометричних форм. Цей метод дозволяє з простої форми скласти складну, змінити призначення виробу чи асортимент, з маленького зробити велике;

- метод плоского крою, при використанні якого з полотен матеріалу створюється серія одного або різного асортименту і різні за формою виробу. Різноманітність моделей досягається шляхом застосування різних підрізів або прорізів і способів носіння. Перетворення трансформи відбувається за принципом «розгортання - згортання», який визначає різні зміни в просторовому положенні шматка тканини. Прикладом такого методу є ціла низка колекцій: універсальна сукня Omnia, розроблена українським дизайнером Поліною Тимофєєвою (сукня може мати мінімум 15 варіантів зміни форми наряду); сукня «Infinity Dress» від журналістки-винахідниці Лідії Сільвестрі, що має аж 72 варіанти перевтілення; сукня «Emami», що може бути спідницею, тунікою, сарафаном, брюками (загалом має більше 30 варіантів носіння);

- метод «кінетизм», в основі якого лежить ідея зміни форми виробу в русі. Метод полягає у створенні динаміки форм, декору, малюнків тканин за допомогою світлодіодів та автономного освітлення. Прикладом є колекція «Інертія» Хусейна 2009р, у якій сукні оснащені спеціальною технікою і світлодіодами через що трансформуються без участі манекенниці [3].

На основі проведених досліджень було розроблено колекції текстилю з прийомами трансформації, у якій за допомогою смужки-липучки до текстильного виробу може приєднуватись і від'єднуватись текстильний квадрат із певним зображенням. Завдяки такій трансформації у дизайнерського об'єкту (одягу, аксесуару чи домашньому текстилі) може бути легко змінено декоративне оздоблення, на яке у колекціях і зроблений акцент.

Висновки. Трансформація завжди викликала і буде викликати інтерес у споживачів, тому що дає свободу рішень при формуванні власного гардеробу і може послужити поштовхом до експериментів і імпровізації. Принцип трансформації має фундаментальне значення в формоутворенні.

Ключові слова: сукня, трансформація, одяг, бренд, текстиль.

ЛІТЕРАТУРА:

1. <http://shjem-krasivo.ru/novoe/transformatsiya-v-odezhde-odezhda-transformer-chto-eto.html>;
2. https://www.liveinternet.ru/users/profy_angel/post420115996/
3. http://archvuz.ru/2012_22/94